

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 558/2024-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Viktorom Križiakom, advokátom, Moyzesova 46, Košice, proti rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku č. k. PK-1T/14/2007-19126 z 9. augusta 2016 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4To/1/2017 z 11. apríla 2018 a jeho uzneseniu sp. zn. 1TdoV/7/2021 z 10. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 22. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 38 ods. 2 listiny, prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozhodnutiami Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) o proti nemu podanej obžalobe a najvyššieho súdu o jeho odvolaní a dovolaní v jeho trestnej veci.

II.

2. Na sťažovateľa a ďalších pätnásť osôb bola v apríli 2007 podaná obžaloba za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a s tým spojené ďalšie trestné činy. ŠTS postupne z tejto trestnej veci vylučoval na samostatné konanie konania proti jednotlivým obžalovaným. Tak aj v novembri 2008 na samostatné konanie vylúčil konania proti sťažovateľovi. O obžalobe proti ôsmim obžalovaným, medzi ktorými nebol sťažovateľ, ŠTS rozhodol rozsudkami z februára a marca 2009. Tieto však boli zrušené uznesením najvyššieho súdu z februára 2010

s tým, že treba spojiť trestné veci proti všetkým obžalovaným do jedného konania. ŠTS po vrátení vecí v marci 2010 spojil na spoločné konanie všetky pôvodne vylúčené veci vrátane vecí sťažovateľa. Napriek tomu bola trestná vec sťažovateľa a niekoľkých obžalovaných na kratšie časové úseky vylúčená z tohto konania. ŠTS v júni 2016 opäť spojil vylúčené trestné konania na spoločné konanie.

3. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom z 9. augusta 2016 ŠTS rozhodol o obžalobe proti všetkým obžalovaným. Sťažovateľ bol za jednotlivé skutky uznaný vinným zo spáchania trestných činov **1/** založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do konca roka 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), **2/** poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 a 2 Trestného zákona, **3/** poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 a 2 Trestného zákona, **4/** ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Trestného zákona, **5/** ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 a 2 Trestného zákona, **6/** ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 a 2 Trestného zákona, **7/** poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona a nedovoleného ozbrojovania podľa § 184a ods. 1 a 5 Trestného zákona a **8/** poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona. Za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody na dvanásť a pol roka.

4. Proti rozsudku ŠTS sa prokurátor, sťažovateľ a všetci obžalovaní odvolali. Sťažovateľ v odvolaní namietal nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, pretože ŠTS založil rozhodnutie iba na domnienkach a výpovedi spolupracujúceho obvineného, ktorý za svedectvo získal výhody. Tiež namietal účelové spájanie a rozdeľovanie trestnej veci, čo viedlo k tomu, že ak bola vec niektorého obžalovaného vylúčená na samostatné konanie, bolo potrebné vykonať znovu celé hlavné pojednávanie, k čomu nedošlo. Bol toho názoru, že hodnoverne nebola dokázaná existencia samotnej zločineckej skupiny. Vo vzťahu k jednému zo svojich skutkov, ktorý bol posúdený ako nedovolené ozbrojovanie, namietal, že nedošlo k stotožneniu zbrane, preto je právne posúdenie účelové. Obhajca sťažovateľa odvolanie rozšíril o ďalšie námietky týkajúce sa procesných pochybení v konaní na ŠTS a zaujatosť predsedu senátu ŠTS. Poukázal na porušenie § 284 ods. 2 Trestného poriadku o potrebe upozornenia na zmenu právnej kvalifikácie. Napokon namietol, že ŠTS upravoval skutkové vety, čím nebola zachovaná totožnosť skutku.

5. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom odvolanie sťažovateľa zamietol. Konštatoval, že trestná činnosť by asi nebola vyšetrená bez spolupráce obvineného člena zločineckej skupiny, ku ktorého výpovediam smerovali námietky všetkých obžalovaných. Ustálenie skutkového stavu ako základu pre uznanie viny obžalovaných však ŠTS neoprel iba o výpoveď tejto osoby, ale aj o súbor ďalších dôkazov. Pretože argumentácia obžalovaných sa zamerala na spochybnenie vierohodnosti tohto svedka a tvorila súčasť ich obhajobných tvrdení prezentovaných v priebehu trestného konania, s ktorými sa ŠTS dôsledne vysporiadal, najvyšší súd nepovažoval za účelné tieto závery znovu opakovať. K námietke o nezachovaní totožnosti skutku uviedol, že rozsudok ŠTS obsahoval skutky tak, ako boli uvedené v obžalobe, a Trestný poriadok nebráni, aby sa prípadne prihliadlo na tie zmeny skutkového deja, ktoré vyplynuli z dokazovania a ktoré nemenia totožnosť skutku. Podľa najvyššieho súdu je zrejmé, že obžalovaní sa opakovane

na hlavné pojednávanie nedostavovali, čím vytvárali prekážky plynulého konania. Preto v záujme urýchlenia konania ŠTS vylúčil konania proti niektorým z obžalovaných a potom ich opätovne spojil, pritom však dodržal pravidlá spravodlivého procesu.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku najvyššieho súdu dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), d), g), h) a i) a § 374 ods. 3 Trestného poriadku, ktoré najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením odmietol.

7. Zásadné porušenie práva na obhajobu ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ odôvodnil (i) nesplnením podmienok prijatia obžaloby a neinformovaním o rozsahu a spôsobe dokazovania, (ii) opakovaným spájaním a vylučovaním trestnej veci s následkom znemožnenia uplatňovania obhajobných práv, (iii) neurčitou upozornením na možnosť prísnejšieho posúdenia skutkov, (iv) nahrádzaním činnosti prokurátora súdom a kvalitou odôvodnení rozhodnutí. Sťažovateľ podstatnú časť námietok zameral na preukázanie nedôveryhodnosti a nesprávneho vyhodnotenia výpovede spolupracujúceho obvineného, tvrdiac, že jeho výpovede neboli podporené inými dôkazmi. V tejto súvislosti zvýraznil, že svedok po roku 2010 odmietol ďalej vypovedať, čím sa znehodnotila použiteľnosť jeho skorších výpovedí. Tým bol ukrátený o možnosť konfrontovať sa s ním.

8. K tomuto dovolaciemu dôvodu najvyšší súd uviedol, že prijatie obžaloby a nariadenie hlavného pojednávania je procesným rozhodnutím, ktoré samo osebe nie je spôsobilé negatívne ovplyvniť právo na obhajobu. Ide o rozhodnutie, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok a otvára sa ním priestor na prejednanie veci. ŠTS pri predbežnom prejednaní obžaloby v prítomnosti sťažovateľa a jeho obhajkyne nariadil termín hlavného pojednávania a obhajkyňa bola vyrozumená o rozsahu a spôsobe dokazovania prípisom. Obhajoba teda mala možnosť sa na pojednávanie pripraviť, no sťažovateľ sa hlavného pojednávania v auguste 2007 nezúčastnil, čo viedlo k vylúčeniu jeho veci na samostatné konanie. K námietke o opakovanom spájaní a vylučovaní veci najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ nešpecifikoval, ktorým dôkazom malo dôjsť k zásadnému porušeniu jeho obhajovacích práv v dôsledku spájania a vylučovania jeho veci. Najvyšší súd dal za pravdu sťažovateľovi, že ŠTS iba všeobecne upozornil na možnosť prísnejšieho posúdenia skutkov, avšak účinky upozornenia podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku v tomto prípade nastali oboznámením sa sťažovateľa s rozsudkom ŠTS, a sťažovateľ tak námietku prísnejšej kvalifikácie skutku mohol uplatniť v odvolaní. Preto k porušeniu jeho práv na obhajobu nedošlo.

9. V súvislosti s aktívnym postupom predsedu senátu pri výsluchoch najvyšší súd uviedol, že ho možno akceptovať pri dodržaní procesných záruk, ktoré v súhrne tvoria spravodlivý proces. Sťažovateľ pritom namietal iba výsluch jednej svedkyne na hlavnom pojednávaní v júni 2009 vo vtedy vylúčenej veci sťažovateľa, pričom ŠTS pristúpil ku kladeniu otázok až po otázkach strán. Táto námietka neobstojí, osobitne preto, že táto výpoveď pri rozhodovaní nebola zohľadnená.

10. K námietkam sťažovateľa k spolupracujúcemu obvinenému a použiteľnosti jeho výpovede najvyšší súd odkázal na rozsiahle odôvodnenie svojho uznesenia sp. zn. 1TdoV/8/2018 zo 7. júna 2021, v ktorom sa podrobne zaoberal obsahovo totožnými námietkami iných obvinených. Zhrnul, že použiteľnosť výpovede osoby podozrivej z účasti na trestnej činnosti bez ďalšieho nevylučuje skutočnosť, že táto osoba sa rozhodla vypovedať výmenou za poskytnutie určitých výhod. Dokonca vina môže byť uznaná len na základe takejto výpovede. Najvyšší súd doplnil, že súdy sa podrobne zaoberali osobnosťou svedka a vyhodnotili to, že po zrušení uznesení

z februára 2010 odmietol vypovedať. Sťažovateľ dostal odpoveď na všetky námietky, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie, a preto jeho nesúhlas s kvalitou odôvodnení nie je zásadným porušením práva na obhajobu.

11. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku bol podľa sťažovateľa naplnený nedostatkom v poučení svedkov o práve odoprieť výpoveď a tým, že pred výsluchom nezložili prísahu. Sťažovateľ namietal tiež porušenie prezumpcie neviny, keď v zrušenom rozsudku ŠTS z februára 2009 proti iným obžalovaným bolo uvedené jeho meno, hoci konanie proti nemu bolo vtedy vylúčené na samostatné konanie. Podľa najvyššieho súdu tento dovolací dôvod nebol naplnený, pretože sťažovateľ neoznačil svedkov, ktorí neboli riadne poučení alebo nezložili prísahu. Podľa najvyššieho súdu nebol porušený princíp prezumpcie neviny, pretože aj keď ŠTS v rozsudku z februára 2009 opísal účasť sťažovateľa na skutkoch, v úvode odôvodnenia výslovne uviedol, že jeho trestná vec bola vylúčená a rozsudok sa ho netýka.

12. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sťažovateľ odôvodnil nesprávnou kvalifikáciou skutkov posúdených ako vydieranie, keďže neboli špecifikované osoby, ktoré mali byť vydierané, a skutkov, ktoré boli posúdené ako nedovolené ozbrojovanie, hoci neboli zabezpečené a ani znalecky skúmané žiadne zbrane. Prvú námietku najvyšší súd posúdil ako námietku nedostatočnej konkretizácie hmotného predmetu útoku, ktorá nevedie k absencii znaku skutkovej podstaty trestného činu vydierania, a preto je bez právneho významu. V druhej námietke najvyšší súd identifikoval možnosť naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. písm. i) Trestného poriadku, no vychádzal z toho, že v skutkových zisteniach sa uvádza, že sťažovateľ na držbu strelnéj zbrane nedisponoval oprávnením, pričom strelná zbraň je definovaná v osobitnom zákone. Preto argumentácia sťažovateľa nenaplnila ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

13. Pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku sťažovateľ namietal výšku uloženého trestu. Okrem toho uplatnil viacero skutkových námietok, v ktorých zvyrazňoval nedostatočné dokazovanie, ignorovanie svedkov obhajoby, nesprávnosť a neúplnosť prijatých skutkových záverov. Podľa najvyššieho súdu tento dovolací dôvod nebol naplnený, keďže trest bol uložený v zákonom ustanovenej sadzbe a jeho primeranosť nemôže posudzovať. Skutkové námietky sťažovateľa najvyšší súd vyhodnotil ako všeobecné s tým, že sa s nimi nemôže zaoberať. Dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľ odôvodnil tým, že pochybenia ŠTS neboli vôbec skúmané a napravené v odvolacom konaní, keďže najvyšší súd sa obmedzil na stručné stotožnenie sa so závermi ŠTS. K tomu najvyšší súd uviedol, že tieto námietky nezodpovedajú žiadnemu z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

III.

14. Sťažovateľ namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí a porušenie zásad trestného konania. Väčšinu námietok smeruje proti rozsudku ŠTS, ktorého konanie považuje za inkvizičné, keďže ŠTS nevyhodnocoval jeho argumenty a smeroval k odsúdeniu všetkých obžalovaných. Poukazuje na to, že nefiguroval ani v jednom z rozsudkov, ktoré boli zrušené uznesením najvyššieho súdu z februára 2010, no ŠTS závery tohto uznesenia ďalej ignoroval. Je toho názoru, že od roku 2010 voči nemu nebol predložený žiaden usvedčujúci dôkaz. Ako nezvyčajné hodnotí, že v tak rozsiahlej veci bola uznaná vina vo všetkých skutkoch jedným rozsudkom len na základe svedectva spolupracujúceho

obvineného, vo vzťahu ku ktorému prednáša rozsiahlu argumentáciu. Sťažovateľ tiež namieta postup ŠTS, ktorý jeho trestnú vec vylučoval a následne spájal na spoločné konanie. Zastáva názor, že existencia zločineckej skupiny nebola preukázaná a jej členovia boli do nej zahrnutí len preto, že boli priatelia alebo sa poznali. Osobitne namieta, že ŠTS ho nedostatočne upozornil na možnosť prísnejšieho posúdenia jeho skutkov, keďže v upozornení absentuje konkrétne vyjadrenie, ako ich mieni posúdiť. Sťažovateľ namieta právnu kvalifikáciu skutkov v rozsudku ŠTS.

15. Proti rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľ namieta, že najvyšší súd na jeho odvolanie relevantne nereagoval a nekriticky prevzal takmer všetky závery ŠTS. Odôvodnenie tohto rozhodnutia považuje za nedostatočné a arbitrárne, pričom jeho objektivitu spochybňuje aj to, že všetky dôkazy boli vyhodnotené ako zákonné, čo je pri tak rozsiahlej trestnej činnosti nepravdepodobné v situácii, keď obhajoba predložila množstvo námietok voči zákonnosti dôkazov, ktoré ŠTS a najvyšší súd ignorovali a bagatelizovali.

16. Uznesenie najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľ považuje za arbitrárne, pretože neposkytuje presvedčivé odpovede na jeho námietky. Poukazuje na to, že konanie o dovolaní trvalo dva a pol roka, a preto očakával hĺbkový prieskum inak ako na neverejnom zasadnutí. Najvyšší súd mal podľa sťažovateľa rozhodovať na verejnom zasadnutí a postupovať podľa § 384 ods. 1 Trestného poriadku. Pritom poukazuje na uznesenie ústavného súdu (PL. ÚS 3/2014). V ďalšom sťažovateľ vytýka účelové spojenie konaní o dovolaniach s konaním o jeho dovolaní, pričom pri dvoch dovolaniach šlo o osoby právoplatne odsúdené za viaceré vraždy, s ktorými nemal nič spoločné. K spojeniu došlo v ten istý deň, ako boli dovolanie odmietnuté, čo rozptýlilo pozornosť najvyššieho súdu vo vzťahu k jeho námietkam. V ďalšom sťažovateľ namieta zákonnosť získania či vykonania dôkazov bez toho, aby konkrétne pomenoval, ktoré dôkazy mali byť postihnuté týmito vadami.

IV.

17. Proti rozsudku ŠTS sťažovateľ mohol a aj podal odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti rozsudku ŠTS. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku ŠTS pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

18. Vo vzťahu k namietanému rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľ konkrétne namieta stručné a nedostatočné odôvodnenie rozsudku a neposkytnutie jasných odpovedí na jeho odvolaciu argumentáciu. Z toho vyvodzuje, že najvyšší súd sa s jeho odvolaním podrobne neoboznámil, a tým porušil jeho právo na účinný prostriedok nápravy. K tomu treba uviesť, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je právo na určitú kvalitu súdneho konania. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

19. Najvyšší súd rozhodoval o odvolaniach všetkých šestnástich obžalovaných, ako aj o odvolaní prokurátora. To predstavovalo zvýšené nároky na jasnosť a prehľadnosť jeho rozsudku. Najvyšší súd aj napriek tomu, že sa plne stotožnil s rozsudkom ŠTS vo všetkých skutkoch, na ktorých mal

sťažovateľ účasť a za ktoré bol uznaný vinným, v napadnutom rozsudku objasnil dôkazy, ktoré viedli k uznaniu viny sťažovateľa. V nich objasnil logický súvis medzi ostatnými dôkazmi a výpoveďou spolupracujúceho obvineného, ktoré spoločne viedli k záveru o vine. Tým jasne zaujal stanovisko k podstatnej časti odvolacích skutkových a právnych námietok sťažovateľa. Najvyšší súd sa podrobne zaoberal námietkami dôveryhodnosti a použiteľnosti výpovede spolupracujúceho obvineného v nadväznosti na to, že za svoju výpoveď získal benefit, a aj skutočnosťou, že svedok neskôr odmietol vypovedať. Sťažovateľovi bola poskytnutá odpoveď aj na námietku opakovaného vylúčovania a spájania vecí. Právne posúdenie uplatnených odvolacích námietok nemožno vyhodnotiť ako svojvoľné. Napadnutý rozsudok napriek rozsahu veci a množstvu podaných odvolaní je ako celok jasný, a to aj vo vzťahu k záverom proti sťažovateľovi. Nemožno dospieť k záveru, že by primerane nereagoval na podstatu jeho odvolania.

20. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti spochybňuje záver najvyššieho súdu o zákonnosti získania všetkých dôkazov a ich následnom objektívnom vyhodnotení. Bez konkretizácie dôkazov, ktoré mali byť postihnuté takýmito vadami, však ide o hypotetické tvrdenia. Rovnako tak možno hodnotiť jeho tvrdenie o tom, že najvyšší súd pri rozhodovaní o odvolaní nepoznal priebeh konania na ŠTS. Odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dáva komplexný a jasný obraz o jednotlivých skutkoch obžaloby, vykonaných dôkazoch, ako aj o obsahu odvolaní. O formálnom prístupe najvyššieho súdu nesvedčí ani to, že najvyšší súd po preskúmaní veci spod obžaloby oslobodil niekoľkých obžalovaných, pretože nebolo preukázané, že sa dopustili niektorých skutkov.

21. V okolnostiach danej veci nebol zistený taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s právami sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z namietaného rozsudku je zrejmé, akými úvahami sa najvyšší súd riadil pri skutkovom a právnom posúdení veci. Skutočnosť, že odvolanie sťažovateľa voči nemu nevedlo k zmene rozsudku ŠTS, nie je prejavom svojvôle najvyššieho súdu. Zároveň nemožno dospieť k záveru o možnom porušení práva podľa čl. 13 dohovoru, ktorého obsahom je záväzok štátov zabezpečiť účinný prostriedok nápravy, ktorý sťažovateľ využil a najvyšší súd sa ním riadne zaoberal. Obsahom práva podľa čl. 13 dohovoru avšak nie je, aby opravnému prostriedku bolo vyhovené v súlade s názorom sťažovateľa. Predovšetkým však nemožno dospieť k záveru, že by uznanie viny sťažovateľa z viacerých trestných činov vychádzalo zo skutkovo mylných záverov, ktoré by boli spôsobené nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov. Preto je ústavná sťažnosť vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

22. Čiastočne obdobné námietky sťažovateľ smeruje proti uzneseniu najvyššieho súdu, pričom namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie z dôvodu jeho arbitrárnosti. Sťažovateľ namieta nedostatočné vysporiadanie sa s dovolacími dôvodmi a zdĺhavosť dovolacieho konania. Podľa sťažovateľa najvyšší súd mal nariadiť verejné zasadnutie. Nesúhlasí so spojením konania o jeho dovolaní s dovolaniami iných obžalovaných. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vyhodnotil každú z námietok sťažovateľa, ktoré uplatnil ako dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), d), g), h) a i) a § 374 ods. 3 Trestného poriadku s podrobným odôvodnením, prečo nie sú dôvody dovolania splnené. Zároveň šlo o námietky, ktoré sťažovateľ smeroval proti rozsudku ŠTS. Na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia

príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (IV. ÚS 226/2012). Nielen z argumentácie sťažovateľa, ale ani zo samotného rozhodnutia najvyššieho súdu neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali jeho svojvoľný postup pri vymedzení prípustnosti dôvodov dovolania.

23. Nemožno sa stotožniť s tvrdením, že uznesenie najvyššieho súdu neposkytuje odpovede na otázky nastolené dovolaním. Najvyšší súd mohol posudzovať argumenty sťažovateľa iba v rozsahu uplatnených dovolacích dôvodov. Preto ak sťažovateľ namietal opakované vylúčovanie a spájanie trestnej veci bez toho, aby uviedol konkrétny dôkaz, s ktorým nebol oboznámený pre vylúčenie jeho trestnej veci, záver najvyššieho súdu, že nebol naplnený dovolací dôvod spočívajúci v zásadnom porušení práva na obhajobu, nie je prejavom svojvôle. Sťažovateľ popritom vôbec nespochybnil to, že mu bola daná možnosť oboznámiť sa so spisom a vykonanými dôkazmi za obdobie, kedy bola jeho trestná vec vylúčená na samostatné konanie.

24. Najvyšší súd sa podrobne zaoberal aj námietkami vo vzťahu k výpovedi spolupracujúceho obvineného. Vyhodnotil jeho dôveryhodnosť a i to, že po zrušujúcom uznesení z februára 2010 odmietol vypovedať. Keďže argumentácia viacerých obvinených sa sústredila na spochybňovanie výpovedí tohto obvineného, najvyšší súd k tejto časti argumentácie sťažovateľa vychádzal z odôvodnenia svojho uznesenia z júna 2021 (ITdoV/8/2018), v ktorom sa zaoberal totožnými námietkami iných obvinených. Tento prístup nie je prejavom formálnosti pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa, že bol odsúdený na základe svedectva spolupracujúceho obvineného, treba uviesť, že takáto usvedčujúca výpoveď je prípustná (rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Erdem proti Nemecku o sťažnosti č. 38321/99, 12. 1999, Mambro a Fioravanti proti Taliansku o sťažnosti č. 33995/96 a Habran a Dalem proti Belgicku o sťažnostiach č. 43000/11 a č. 49380/11). Nevyhnutné je vykonanie takéhoto dôkazu v kontradiktórnom konaní a treba skúmať vyvažujúce opatrenia (možnosť obhajoby klásť spolupracujúcej osobe otázky; podpora výpovede inými dôkazmi; zváženie tendenčnosti výpovede). Výpoveď spolupracujúceho obvineného bola kľúčovým dôkazom, pretože sa osobne zúčastnil takmer všetkých skutkov. Jeho výpovede o jednotlivých skutkoch sú v zhode s ďalšími dôkazmi, s výpoveďami iných svedkov a nepriamymi dôkazmi, ktoré jeho výpoveď potvrdili. Sťažovateľ tak nebol uznaný vinným výlučne na základe výpovede tohto svedka. Ani sťažovateľ nekonkretizuje rozpory medzi výpoveďou tohto obvineného a ostatnými dôkazmi. Jeho námietky sa sústreďujú len na hodnovernosť výpovede a na to, že svedok v istom období odmietol k veci vypovedať. Tieto námietky však sudy posúdili a hodnotili.

25. Výsledky dokazovania pred všeobecným súdom možno v konaní o ústavnej sťažnosti zohľadniť len vtedy, ak rozhodnutia všeobecných súdov nekorešpondujú so skutkovými zisteniami. Takéto nedostatky však z napadnutého uznesenia nevyplývajú. To, že spolupracujúci obvinený po zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu z februára 2010 využil právo nevypovedať, na veci nič nemení. Námietka sťažovateľa o tom, že ďalšia konfrontácia so spolupracujúcim obvineným mohla vyznieť v prospech neho, nie je rozhodujúca. Podstatné bolo to, že spolupracujúci obvinený vypovedal v prípravnom konaní a i na hlavnom pojednávaní, kde mohol byť konfrontovaný s otázkami obhajoby sťažovateľa, kde vyhlásil, že na všetkých svojich výpovediach trvá a nemieni na nich nič meniť. Výpoveď bola navyše overená aj ďalšími v konaní vykonanými dôkazmi. V tejto súvislosti tiež treba uviesť, že tým bola naplnená aj požiadavka vyplývajúca zo zrušujúceho uznesenia z februára 2010, ktorým bolo ŠTS uložené overiť výpoveď s ďalšími dôkazmi.

26. Najvyšší súd nepochybil ani pri posúdení námietky sťažovateľa o porušení prezumpcie neviny. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že v prvom rozsudku ŠTS z februára 2009, keď sa proti nemu viedlo osobitné konanie, je popísaná jeho účasť na niektorých skutkoch. V tomto prípade bolo dôležité a najvyšší súd to zdôraznil, že v úvode odôvodnenia rozsudku ŠTS z februára 2009 bolo uvedené, že trestná vec bola rozdelená na štyri časti a rozsudok sa týka iných obžalovaných, no nie sťažovateľa.

27. Sťažovateľ ďalej namieta spojenie jeho dovolania s dovolaniami troch ďalších obvinených. Dovolania sťažovateľa a ďalších dvoch obvinených boli najvyššiemu súdu predložené v jeden deň v júni 2021 a dovolanie tretieho obvineného v auguste 2021. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení osobitne zaoberal dovolacími námietkami každého z dovolateľov a rozhodnutie adresne odôvodnil osobitne ku každému z nich. Uznesenie tak nie je neprehľadné, ako to tvrdí sťažovateľ. Samotná skutočnosť, že k spojeniu veci došlo v deň, keď najvyšší súd o dovolaniach rozhodol, nebola spôsobilá negatívne ovplyvniť práva sťažovateľa. Išlo o procesné rozhodnutie urobené v záujme urýchlenia rozhodnutia o dovolaniach, ktoré podali osoby odsúdené jedným rozhodnutím.

28. Sťažovateľ nesúhlasí s postupom najvyššieho súdu, ktorý dovolanie odmietol na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. V tejto súvislosti vyjadril názor, že najvyšší súd mal nariadiť verejné zasadnutie, pričom poukazuje na závery uznesenia ústavného súdu (PL. ÚS 3/2014). Takýto záver však z tohto uznesenia ústavného súdu nevyplýva. Predmetom tohto uznesenia bolo zjednotenie právnych názorov senátov ústavného súdu o tom, či je prekážkou ďalšieho dovolania v tej istej veci, ak skoršie dovolanie bolo odmietnuté. Ústavný súd dospel k stanovisku, že § 372 ods. 2 Trestného poriadku, ktorý vylučuje podanie ďalšieho dovolania, ak už bolo skôr zamietnuté, nemožno analogicky aplikovať aj na prípady, ak bolo skôr podané dovolanie v tej istej veci odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Teda takéto odmietnutie dovolania nie je prekážkou podania ďalšieho dovolania. V prípade sťažovateľa však išlo o jeho prvé dovolanie, ktoré bolo odmietnuté pre nesplnenie dovolacích dôvodov.

29. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je poznačené sťažovateľom tvrdenou svojvôľou, ktorá by zakladala dôvod na vyslovenie porušenia jeho ústavných práv. Preto je ústavná sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená a z tohto dôvodu bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Napokon je nedôvodná aj námietka porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktorú sťažovateľ vyjadruje až potom, ako bolo o jeho dovolaní právoplatne rozhodnuté. Ak v čase podania ústavnej sťažnosti už nemôže dochádzať k porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 6/03). To je akceptované aj Európskym súdom pre ľudské práva (Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu